

PIOTR MYŚLAKOWSKI

WARSZAWA

POLSKIE TOWARZYSTWO HERALDYCZNE

ANDRZEJ SIKORSKI

WARSZAWA

UNIwersytet Warszawski

SKARBKOWIE I CHOPINOWIE. STUDIUM WZAJEMNYCH RELACJI

Artykuł ukazuje związki między Fryderykiem Chopinem i jego najbliższymi, a rodziną Skarbków. Relacje te okazały się znacznie trwalsze niż dotąd sądzono.

Skarbkowie herbu Awdaniec (Abdank) wywodzili się z łęczyckiego i w XVIII w. weszli do grona rodzin senatorskich by w XIX w. uzyskać tytuł hrabiowski od zaborców. Choć trudno ją nazwać magnacką, od Krzyżanowskich i Chopinów dzieliło ją wiele. W artykule pokazano dzieje dwóch pokoleń Skarbków osiadłych w Izbicy na Kujawach i ich stosunki z Krzyżanowskimi, dziadkami Fryderyka w drugiej połowie XVIII w. Stosunki te następne pokolenie zachowało po przeprowadzce do Żelazowej Woli, a następnie do Warszawy, przynajmniej do lat 60. XIX w., to jest do śmierci hrabiego Fryderyka Skarbka. Stosunki rodziny Fryderyka ze Skarbkami pokazano na szerokim tle epoki, to jest konfederacji barskiej, sejmu czteroletniego, wojny z Rosją, insurekcji kościuszkowskiej, Księstwa Warszawskiego i wojen napoleońskich oraz powstania listopadowego i okresu reakcji doby paskiewiczowskiej.

Artykuł jest oparty na materiałach pamiętnikarskich, kreślących barwne wizerunki niektórych bohaterów, z którymi Krzyżanowscy i Chopinowie mieli osobisty kontakt.

Czytelnik poznaje także społeczne i materialne, wiejskie tło dzieciństwa matki Chopina, jak i późniejszą pozycję Chopinów, gdy już weszli oni do warszawskiej elity towarzyskiej, w dużej mierze dzięki koligacjom ze Skarbkami. Oba te aspekty wnoszą materiał do refleksji nad niektórymi cechami bogatej osobowości kompozytora.